

Rapport

Commissie relatie overheid (CRO)

voor de Synode van Deventer 2023

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
1. Opdracht	3
2. Verslag van werkzaamheden	3
Corona-maatregelen	3
Veiligheid	3
Homogenezing	4
Andere onderwerpen CIO	4
ANBI-status	4
Overige CIO-zaken	4
CIO-Kerkgebouwen (CIO-K)	4
CIO-Onderwijs (CIO-O)	4
3. Voorstel besluiten	4
4. Financiën	5
5. Samenstelling commissie 2023	5

Het auteursrecht van deze tekst berust hetzij bij de auteur, hetzij bij de Nederlandse Gereformeerde Kerken. Voor alle zaken het auteursrecht betreffend kan contact opgenomen worden met de commissie ondersteuning synode: cos@ngk.nl

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in wat voor vorm of op wat voor manier dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende, behoudens de uitzonderingen bij de wet gesteld.

Samenvatting

De deputaten relatie kerk en overheid (RKO) en de commissie voor contact met de hoge overheid (CCHO) hebben de afgelopen jaren samen vergaderd en zijn sinds 1 mei 2023 ook formeel één commissie.

Belangrijkste activiteit van deze commissie is de vertegenwoordiging van de NGK in het CIO (Interkerkelijk Contact in Overheidszaken), zowel CIO-plenair als de deel-commissies CIO-Onderwijs, CIO-Kerkgebouwen en CIO-Gezondheidszorg.

In CIO-Justitie (geestelijke verzorging in de gevangenis) en CIO-M(krijgsmacht) is de NGK vertegenwoordigd, maar zijn de leden actief in de Commissie Geestelijke Verzorging. De komende tijd wordt gewerkt aan intensievere samenwerking tussen beide commissies.

1. Opdracht

De beide commissies hadden in de afgelopen periode, 2019-2023, een zelfde opdracht. Reden om nog niet formeel te fuseren tot één commissie was de vertegenwoordiging in het CIO, waarvan we tot 1 mei 2023 nog als twee kerkgenootschappen lid waren.

De opdracht van de CRO luidt conform het besluit van de LV/GS van Zoetermeer 2022 vanaf 1 mei 2023:

1. de belangen van de kerken in voorkomende gelegenheden te behartigen bij de overheid;
2. zich desgevraagd of op eigen initiatief tot de overheid te richten over voor de kerken relevante aangelegenheden op het publieke terrein;
3. de Nederlandse Gereformeerde Kerken te vertegenwoordigen in het werk van het interkerkelijk contact in overheidszaken (CIO);
4. rapporteer over de werkzaamheden van de CRO en haar voorgangers RKO en CCHO aan de Synode Deventer 2023.

2. Verslag van werkzaamheden

De CRO bereidt in de praktijk voornamelijk de vergaderingen van het CIO en de CIO-commissies voor.

Corona-maatregelen

De agenda's van zowel het CIO als RKO/CCHO werden in de afgelopen periode (2020 en 2021) vooral gedomineerd door de Corona-maatregelen.

Hoewel de kerken formeel uitgesloten waren van een aantal dwingende regels, en afwijkend van andere grotere bijeenkomsten wel samen mochten komen, werd in het CIO afgesproken zoveel mogelijk de landelijke regels te volgen over niet zingen, afstand houden, maximale bezetting en dergelijke. Het moderamen van het CIO onderhield daar nauw contact over met de minister van Erediensten, minister Grapperhaus en stelde een routekaart op. Via het Steunpunt KerkenWerk werden lokale gemeenten op de hoogte gehouden hoe de routekaart te gebruiken.

Niet alle CIO-leden hielden zich echter aan deze routekaart, wat soms tot onderlinge wrijving leidde.

Veiligheid

De laatste jaren is er in het kader van terroristische aanslagen op kerken en synagogen sprake geweest van een zodanig dreigingsniveau, dat het CIO een handreiking heeft gemaakt voor de Kerst en Chanoeka-vieringen.

Homogenezing

In 2021 speelde er een kwestie rond de homogenezing. De Tweede Kamer had uitgesproken dat therapie of gebedspastoraat om homo's te 'genezen' bij wet verboden zou moeten worden. In voorbereiding daarop heeft het ministerie van VWS een enquête uitgezet, om de omvang van het verschijnsel in kaart te brengen. Deze vragenlijst bleek dermate suggestief, dat gezamenlijk in het CIO besloten is hier geen medewerking aan te verlenen. Intussen is het thema homogenezing vooralsnog van de politieke agenda afgevoerd.

Andere onderwerpen CIO

Daarnaast werd en wordt het CIO door een groot aantal administratieve zaken gedomineerd. Zoals ook in voorgaande jaren leiden deze tot meer administratieve lasten bij kerken. Inzet van het CIO is steeds, door ons van harte ondersteund, om de bijzondere positie van kerken te benadrukken en ook aan te geven dat het grotendeels om vrijwilligersorganisatie gaat.

ANBI-status

Het CIO heeft een convenant gesloten met de belastingdienst, met de belofte dat de aangesloten kerken zullen voldoen aan de verplichtingen om hun financiële gegevens openbaar te maken op hun websites. In ruil daarvoor zal de Belastingdienst slechts steekproefsgewijs controleren. Vanuit de CRO wordt samengewerkt met Steunpunt Kerk en Werk om te zorgen dat de lokale gemeenten tijdig aan hun verplichtingen voldoen. Na enige aansporing en/of begeleiding voldoen de lokale gemeenten aan de verplichtingen.

Overige CIO-zaken

Langlopende dossiers zijn de Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) voor vrijwilligers in het jeugdwerk. De wens vanuit de overheid om de VOG breed in te voeren voor iedereen die werkt met kinderen heeft geleid tot een afspraak tussen het CIO en de overheid dat er mee gewerkt zal worden aan de invoering hiervan, De aanvraag van de VOG is gratis.

CIO-Kerkgebouwen (CIO-K)

Binnen CIO-K is gesproken over energie voor kerken en een energietoeslag voor kerkgebouwen. Tevens zijn regelmatig de volgende onderwerpen aan de orde geweest: regelgeving energiebesparingsplicht, ANBI en de jaarlijkse publicatieplicht en Bancaire ontwikkelingen.

CIO-Onderwijs (CIO-O)

CIO-O heeft voor zover het de protestants-christelijke kerkgenootschappen betreft een adviserende taak richting het bestuur van PC GVO, de stichting die fungeert als werkgever voor hen die op de openbare scholen het protestants christelijk godsdienstig vormend onderwijs verzorgen. Die adviserende taak is verankerd in de statuten van PC GVO.

In het huidige schooljaar verzorgt PC GVO ongeveer 1650 lessen per week.

Dr. Van Doleweerd is benoemd als lector aan de Driestar te Gouda, die o.a. via onderzoek en advies de PCGVO-docenten begeleidt/professionaliseert in hun godsdienst-pedagogisch en didactisch handelen.

3. Voorstel besluiten

Voorstel is om vooralsnog op deze voet verder te gaan, en als volgt te besluiten:

Besluit 1:

de Synode van Deventer 2023 besluit de CRO opdracht te geven om:

1. de belangen van de kerken in voorkomende gelegenheden te behartigen bij de overheid;
2. zich desgevraagd of op eigen initiatief tot de overheid te richten over voor de kerken relevante aangelegenheden op het publieke terrein;

3. de Nederlandse Gereformeerde Kerken te vertegenwoordigen in het werk van het interkerkelijk contact in overheidszaken (CIO);
4. rapporteer over de werkzaamheden van de CRO en haar voorgangsters RKO en CCHO aan de Synode van 2026.
5. te streven naar nauwere samenwerking tussen de CRO en de Commissie Geestelijke Verzorging, voor zover het overheidsbeleid betreft.

4. Financiën

De CRO zelf heeft een jaarlijks budget van € 500,- voor onkostenvergoedingen. Dit wordt niet geheel besteed. Het werk dat wordt verzet door de Stichting KerkenWerk wordt opgenomen bij hun begroting.

De bijdrage 2023 van de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt aan het CIO betrof € 17.826 (deel CIO is € 15.200 en deel ANBI € 2.626), voor NGK betrof het € 7.751 (deel CIO € 5.922 en ANBI deel € 1.829) In 2024 wordt dat voor de nieuwe NGK € 22.596 (deel CIO € 19.641 en ANBI deel € 2.955). Het bedrag valt lager uit, omdat per kerkgenootschap met een vaste voet en een deel aan het ledenaantal gerelateerd wordt gerekend.

5. Samenstelling commissie 2023

mw. H. (Hester) den Oudsten, voorzitter, afgevaardigde CIO-plenair
mw. A.E.H. (Annelies) van der Kolk, afgevaardigde CIO-O (onderwijs) en CIO-K (kerkgebouwen)
dhr. Z.B. (Bart) Nitrauw, afgevaardigde CIO-G (geestelijke verzorging gezondheidszorg)
mw. H.M. (Hilde) Palland-Mulder
dhr. J.A.W. (Jacques) Pilon, penningmeester
mw. H.J. (Hillie) van de Streek

Dhr. Eimert van Middelkoop maakt geen deel meer uit van de commissie, maar is sinds de hereniging op persoonlijke titel lid van het moderamen van CIO-plenair.